

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Åsa Wolgast-Broberg

FSF's förslag på ändringar av jordbruksstöden till fäbodbruket efter Hearing Regeringskansliet 240222

Efter inlägget från EU kommissionen om att det redan nu kan komma att ändras något inom CAP 2023-2027 och vid den efterföljande gruppdiskussionen vill FSF anföra följande:

1. Se över möjligheten att öka stödet till de fäbodar där mjölkhantering förekommer

- **Grundstödet** om 20.000 för Fäbod i bruk, behöver kompletteras med en ny typ av fäbod: **Huvudfäbod med mjölkhantering**, där en **betydligt högre ersättning** än det nuvarande grundstödet ges. Den nuvarande ersättningsnivån är för låg då mjölkhantering kräver en mycket hög arbetsinsats
Fäbodbetet, del två i stödet, som grundar sig på antalet djurenheter (DI) gör att fäbodbrukare med mjölkhantering, får en låg ersättning eftersom de inte kan hålla så många djur.
De traditionellt små byggnaderna och den stora arbetsinsatsen är begränsande.

Mjölkhantering på fäbod är en del av vårt immateriella kulturarv. Betande djur på skogen bidrar till miljömålen: Levande skogar, ett rikt djur- och växtliv och ett rikt odlingslandskap samt till en högre grad av självförsörjning och livsmedelsberedskap.

2. Efter ett fullföljt 5-årsåtagande ska åtagandet för miljöstöden kunna förlängas med ett år i taget

3. Ge oss fler grödkoder så vi får en statistik som visar var fäbodar är aktiva förutom de som har fäbodstödet (f.n. endast 200 fäbodar). Vi har i verkligheten långt fler fäbodar än dessa som är aktiva.

Vi föreslår följande nya grödkoder behövs för att synliggöra de brukade fäbodarna och förbättra statistiken:

- **Betesmark på fäbod** med allmän eller särskild skötsel – med samma stödregler som gäller för betesmark.
- **Slätteräng på fäbod** med allmän eller särskild skötsel – med samma stödregler som gäller för slätterängar.
- **Betesmark i fäbodskog**, inhägnad, under 6 ha.

4. Se över begreppet "Skogsbete" och inför stöd för utmarksbete i skog

- **Benämningen på Skogsbete bör förändras**
Vi hävdar att det är ett allmänt begrepp som används av gemene man för boskap som betar i skogsmark. Ofta vid fäbodar och utifrån mulbetesrätten på fritt bete i fäbodskogen eller i hägn. Vi ser därför att ett annat begrepp används för den typen av betesmark.

- Vi ser ett ökat intresse för bete i skog och andra utmarker som inte är knutna till fäbodar. Därför behövs ett stöd som uppmuntrar detta.

5. Djurskyddsreglerna bör anpassas för att möjliggöra traditionell fäboddrift

- Djur måste få bindas upp i befintliga ladugårdar trots att båsmåtten inte uppfyller nutida krav. Detta skall också gälla tjurar.

Fäbodrörelsen har genom regeringen ansökt om att upptas på UNESCO:s lista för immateriella kulturarv. Beslut väntas i december 2024.

Lönsamheten måste förbättras och regelverket anpassas så att vi kan fortsätta med fäboddriften.

2024-03-13

Peter Helander
Ordförande

Carin Gisslén-Schönning
Sekreterare